

Финансиските пазари продолжуваат со раст

Следствено на колапсот на комунизмот во централна и источна Европа, сите земји од овој регион, вклучувајќи ја Македонија, беа соочени со многу тешка задача: да ја надминат оставштината на неефикасната социјалистичка економија и да ги усвојат пазарните принципи. Предизвиците беа огромни. Правната и политичката несигурност, слабата инфраструктура, сиромаштијата, недостаток на пазарни принципи и основни пазарни институции плус внатрешниот конфликт го отежни ризикот.

Бидејќи минатото на Република Македонија е дел од Бивша Република Југославија одредени финансиски институции со долга историја во други држави (како берза, брокерски куќи и комисији за хартии од вредност) само скоро беа воведени и етаблирани (во последните 10 години) во Македонија. Од нивното основање, овие институции се во процес на континуиран развој. Следствено на промените во деловната околина, владата е во процес на воведување на потребни амандмани на сродни закони кои ќе дозволат институции и поефикасна оперативна средина.

Владата има намера да го отвори финансискиот пазар за странски инвеститори. Предусловот за реализирање на оваа цел е да се обезбедат соодветни и атрактивни предуслови за странските инвеститори и специфични гаранции за сигурноста на странските инвестиции. Планот е исто така да се постане член на ЕУ и да се осигура дека Македонската легислатива е во согласност со ЕУ законите.

Банкарство и осигурување

Една од главните намери на банкарскиот и осигурителниот сектор е да се олесни пазарниот пристап на странските банки и осигурителни компании на територија на Република Македонија. Затоа новиот Закон за Банки (поставен на 1 Јуни 2007) и новиот Закон за Надгледување на Осигурување веќе содржи одредби кои им даваат на банките и осигурителните компании од земјите членки на ЕУ директен пристап до македонскиот пазар, одбегнувајќи ги долгите процедури за воспоставување и лиценцирање.

Во овој момент важно е да се спомени дека овие иницијативи за земјите на ЕУ ќе бидат во полна сила и ефект откако Македонија добие целосно членство во ЕУ. Додека тоа се случи лиценца е потребна за извршување на банкарски и осигурителни активности.

Како резултат на процесот за либерализација бројот на странски банки или осигурителни компании кои влегуваат на Македонски пазар е зголемен. Учеството во странските банкарски и осигурителни компании доаѓа преку купување на домашните банки и осигурителни компании.

Корпоративни активности

За време на последната година, важни промени излегоа од корпоративните активности. Сите овие промени во законот за Трговски Друштва бараат да ја упростат процедурата за основање на компаниите во услови на процедура, време на документација и трошоци.

Во моментот компанијата може да биде воспоставена и регистрирана во Централниот Регистер само за два дена. Трошоците за регистрација на компанијата во Централниот Регистер паднаа 50%. Понатаму последниот амандман на Законот за Трговски Друштва од јули 2008 го укина побарувањето за нотаризација на документите за основање.

Инвеститорите добија додатни поттикнувања преку системот за оданочување со намалување на даночните стапки. Од 1 јануари 2008 даночната стапка на корпоративен данок е само 10%.

Финансиски пазар

Изменување и дополнување на законот за хартии од вредност и законот за инвестициски фондови, финансискиот пазар во Македонија видел зголемување во бројот и активностите на финансиските институции. Законот за инвестициски фондови воведо приватни фондови и компании за менаџмент на приватни фондови. Првите компании од овој вид веќе оперираат исто како и нивните клиенти кои покажале интерес во нив. Основањето на приватните фондови и компании за менаџирање на фондови беше без согласност од Комисијата за хартии од Вредност.

Приватните фондови се основани за ограничен временски период од најмалку 8 години со посветен капитал од минимум 500.000 евра. Максималниот број на инвеститори во приватен фонд е 20.

Приватните фондови се менаџирани од компании за менаџирање со приватни фондови, кои можат да бидат воспоставени како друштва со ограничена одговорност или акционерски друштва со основен капитал од најмалку 50.000 евра ако менаџирање на еден приватен фонд или 25.000 евра за секој нареден фонд, ако менаџираат повеќе од еден.

Спојувања и превземања

Провизијата за заштита на конкуренција ќе биде обавестена за концентрација во случај на:

-вкупниот приход на сите превземања, учесници кој е генериран од продажба на стоки или услуги на светскиот пазар е поголем од 10 милиони евра во денарска противвредност со моменталната стапка на денот на затворање на годишниот финансиски извештај, реализиран за време на деловна година пред концентрацијата и обезбедено дека најмалку еден учесник е регистриран на територија на Република Македонија.

- вкупниот промет на сите превземања, учесници кој е генериран со продажба на предмети или услуги на територија на Република Македонија е поголем од 2.5 милиони евра во денарска противвредност од сегашната стапка на затворање на годишниот финансиски извештај, реализиран за време на деловната година пред концентрацијата;

-учеството на едно од превземањата е поголемо од 40% од нивното заедничко учество на пазарот е поголемо од 60%; или

-законот обезбедува суспензија на концентрација пред да се обезбеди одобрување од комисијата како и одредени изклучоци на ова правило.

Горенаведените амандмани во регулативите се само дел од владината активност и напор да се направи стабилна и цврста правна и деловна околина; позитивни промени се исто така пуштени од други финансиски институции. Ние искрено се надеваме дека стимулациите на странските инвеститори веќе присутни на пазарот како и стимулациите кои се обезбедени за инвеститорите кои може да ја најдат Македонија како атрактивен простор за инвестирање.